

פרוטוקול מס' 45

מישיבת ועדה הכלכלה שהתקיימה

ביום ד', כ" בחשוון תשל"ה, 6.11.74, בשעה 09.00

נכחו:

חברי הוועדה: י. מודעי - היו"ר

פ. גרופר

מ. דרובלס

א. זילברברג

י. יודין

א. לבני

מוזמנים:

מר ארזי - רשם הקבלנים

גב' פנחסוביץ - מטעם משרד המשפטים

מר קלוגמן - מטעם משרד המשפטים

ד"ר שטראוס - מטעם משרד השכון

מר רכטמן - מטעם משרד השכון

מר דש - מטעם משרד הפנים

מר לוי - מטעם משרד הפנים

מר פלדי - מטעם מרכז הקבלנים

מר שחיל - מטעם חברת שכון עובדים

מר גוטסמן - מטעם אגודת האינג'ינרים והארכיטקטים

מר לאור - מטעם מרכז השלטון המקומי

מר דנקנר - מטעם מרכז השלטון המקומי

מזכיר הוועדה: פ. פלקסר

היועץ הכלכלי לוועדה: ד. לב

ש. ברקת

רשמה:

סדר-היום: (1) חוק המועצה לענף הלול (ייצור ושיווק) (תיקון).
תשל"ג-1973

(2) חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות (תיקון מס' 3).
תשל"ג-1973

חוק המועצה לענף הלול (ייצור ושיווק) (תיקון) - חשל"ג-1973

היו"ר י. מודעי:
אני מתכבד לפתוח את ישיבת הועדה. בתחילה עלינו לסיים נושא שכבר דנו בו בישיבה קודמת: בקשתו של היועץ הממפטי למשרד החקלאות, בענין חוק המועצה לענף הלול. כאשר החקיים הדיון בוועדה, נתגלחה התנגדות של כמה מחברי הכנסת. משום כך מבקש עכשיו משרד החקלאות להעביר את החוק לקריאה שניה ושלישית בכנסת, תוך השעיית הסעיף ושנוי במחלוקת, הרי הוא סעיף 2 להצעת החוק. לפי חקנה 95 בתקנון הכנסת, הדבר הזה ניתן.

גב' פנחסוביץ: צריך לקבל אישור מליאת הכנסת להחלטה כזאת.

פ. גרופר: אני מציע למחוק את סעיף 2, ואז אפשר להעביר את הצעת החוק כולה לקריאה שניה ושלישית בכנסת. אינני חומך בהצעה להשעות את הסעיף הזה, אלא למחוק אותו.

מ. דרובלס: כאשר החקיים הדיון, טענו כמה מחברי הועדה שיטנם גופים שאינם מיוצגים בוועד הפועל של מועצת הלול. סוכס שמשרד החקלאות יבוא בדברים עם אותם גופים. היות והדבר לא נעשה עד היום, אני מציע לא לדון עכשיו בהצעת החוק.

א. זילברברג: אני חושב שעקרונית אנחנו יכולים לאשר הצעה זו, היות שיש כאן רצון לבוא לקראתנו. יחד עם זאת, נפנה למשרד החקלאות שיבוא במגע עם הגורמים שהוזכרו כאן, כדי להקיע איתם להסכמה בנושא הייצוג בתוך המועצה. הנושא עוד יגיע אלינו לדיון.

א. לבני: היה מדובר גם על סמכויות נוספות לשר החקלאות, וגם על החלטה אגרות. במשך 4 חודשים משרד החקלאות לא מצא לנכון למלא בקשה של ועדת הכלכלה, ולכן גם אינני רואה צורך לסכם היום את הדיון באופן דחוף.

פר קלוגמן: יש בהצעת חוק זו כמה סעיפים מאד חשובים, אך ככאשר נוכח משרד החקלאות שסעיף 2 מפריע ליחר הנושאים להקבל, הציע להשאיר את הדיון בנושא הזה למאוחר יותר; לא נאמר על-ידי משרד החקלאות שלא יבואו לקראת הועדה, כפי שנתבקשו כאן.

מ. דרובלס: אני מציע למחוק את סעיף 2, ואשר ליחר הסעיפים - שהוזכרו על-ידי חברי הועדה.

א. זילברברג: מוסכם בין חברי הועדה לפנות למשרד החקלאות ולהודיע להם שאנחנו רוצים למחוק את סעיף 2, מוכנים להעביר את שאר החלקים של החוק לקריאה שניה ושלישית, ופונים אליהם שיבואו בדברים זיחיעצו עם הגורמים שהוזכרו כאן על-ידי חברי הועדה.

ההצעה נתקבלה

חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות (תיקון מס' 3) תשל"ג - 1973

היו"ר י. מודעי: בענין חוק רישום קבלנים הוגשה לנו הצעה תיקון, ולאחר מכן הצעה תיקון נוסף המופיע בדף לבן נפרד. באופן פורמלי אין אנו יכולים לדון אלא בהצעה שבחברת הכחולה, אבל נשמע היום הערות הנוגעות לגופו של ענין, גם אם זה מנוסח בדף הנוסף.

מר ארזי: עד היום נרשמו כ-2300 קבלנים ראשיים, בהתאם לחוק שחקקה הכנסת לפני 4 שנים. ברור לנו שנוסף לכך פועלים עשרות רבות של קבלנים, אשר בניגוד לחוק לא נרשמו. בגלל צמצום המנגנון שלנו, אין לנו כל אפשרות לפקח על הפעלת החוק. לפני כ-20 חודש התחילו להגיע ללשכת הרשם ידיעות יותר מוסמכות על קבלנים בלתי רשומים, ממשיכים לבצע עבודות הנדסה בנאיות. אחר בירור הידיעות הללו, הוגשו 8 חביעות משפטיות נגד קבלנים אלה. הקבלנים נקנסו בקנסות כספיים מגוחכים ממש: -2,000 ל"י קנס, כאשר מדובר בביצוע עבודות של מליונים, ללא רשיון. במשך הזמן הספקנו להגיש עוד 6 חביעות, ועדיין אנחנו מבררים 10 חביעות נוספות. מטיבה זו ממשיכים קבלנים בלתי מוסמכים לעבוד, ומביאים נזק רב לרוכשי הדירות, כי אין^{לפי} הכישורים הדרושים ולא היכולת הכספיים לעמוד בהחייבויות.

בכנסת הקודמת עלינו את נושא העבודות ללא רשיון, ואמרנו שאין מקום להציע חקמה מנגנון פיקוח מיוחד למטרה זו: בונים הרי בכל ישוב קטן, ולא רק מצרים הראשיות, כך שדרושה הוצאה עצומה. אנחנו רואים רק דרך יעילה אחת: באמצעות הרשויות המקומיות עצמן. כאשר מוציאה הרשות המקומית היתר בניה, חייב נציג הרשות המקומית לגשת לבנין ולראות אם אמנם מבצעים רק את החכנית שאושרה. אוקו מפקח, שניגש לאתר הבניה בלאו הכי, יכול באותה הזדמנות לראות את שם המבצע. אנחנו חושבים להקל באמצעים שונים על הרשויות המקומיות את הבדיקה הזאת, על-ידי חקנה מחייבת, שבכל אתר בניה יהיה שילוט ועליו יופיע גם צילון הרשיון שבידי המבצע. המפקח שיבוא לבדיקה הרגילה שלו, יוכל מיד לראות לפי השלט אם יש כאן בעיה של רשיון, ולהודיע לרשם הקבלנים שבאתר בניה מסויים בונה מישהו ללא רשיון. רשם הקבלנים, או הרשות המקומית, יכולים אז לנקוט בפעולה: אפשר להפסיק את הבניה ולהתחיל בתהליכים המשפטיים המתאימים.

היו"ר י. מודעי: אני מבין שהכונה היא להטיל על הרשויות המקומיות לנהל את המעקב. נבקש הבהרה של הצד הפורמאלי, המשפטי.

מר שטראוס: ההצעה באה לכלול בהיתר לבניה את התנאי, שהעבודה תבוצע על-ידי קבלן רשום. לא דורשים מן הועדה המקומית לבדוק אם מבקש ההיתר מסר את העבודה לקבלן רשום לעבודה כזאת; זה נחשב ככלל *IPSO FACTO* בהיתר עצמו. בהצעה המקורית היצענו נוסח לפיו יצטרך מבקש ההיתר להוכיח, להנחת דעתה של הועדה המקומית, שהעבודה תבוצע על-ידי קבלן המוסמך לבצע אותה. כאשר הבאנו הצעה זאת בפני הועדה, קבלנו חברי הכנסת נגד הוראה זו, היות והיא מכבידה יתר על המידה. בהתחשב בהערה זו היגשנו הצעה חדשה, המנוסחת בדף הלבן המוגש לחברי הכנסת, לפיה רואים את ההיתר כאילו כלל בו תנאי שהעבודה תבוצע על-ידי קבלן המוסמך לעשותה. פירוש הדבר שהועדה המקומית איננה חייבת בשום פעולה: אין היא צריכה לעשות בירורים בקשר לקבלן, אלא זהו תנאי שכלול בחוק. סעיף (ג) יוצר אפשרות, שבנוסף לרשות המקומית תהיה עוד רשות המוסמכת לפקח על הענין: רשם הקבלנים יהיה גם כן מוסמך לבדוק אם התנאי הזה מתבצע.

היו"ר י. מודעי: באופן פורמאלי, איננו יכולים לדון במסמך הנוסף.

אני מבין שהחובה עוברת עכשיו על כתפיו של האזרח הקטן, המבקש היתר בניה כדי לבנות משהו.

לא מדובר כאן על איסור על הקבלן שאיננו רשום, אלא על האזרח המבקש היחר, שנעצם הוא יהיה העבריין אם לקבלן אין רשיון. מה היא דעתו של משרד הפנים בנושא?

מר לוי: אני רוצה לתמוך בהצעה היועץ המשפטי של משרד השיכון לשנות את ההצעה המקורית. לפי ההצעה המקורית היה העול מוטל על ועדות התכנון, אבל סמכויות ועדות התכנון מוגבלות: הן יכולות לדון בבקשה להיחר בניה רק לפי התנאים שבחוק תכנון הבניה. הסמכות שרוצים להעניק להן כאן, לגבי רשיונות של הקבלנים הרשומים, איננה קשורה בחוק תכנון הבניה. אם רוצים להטיל על ועדות התכנון סמכויות שלא בתחום חוק תכנון הבניה, צריך לומר זאת ולהסדיר זאת באופן מפורש.

א. לבני: נתקלתי בכמה מקרים בג'ונגל שקיים בשטח הבניה בארץ/נוכחתי לדעת שהפסקת הבניה איננה פותרת שום בעיה לגבי האזרח. המצב הנוכחי, הוא שאזרח נאלץ לשלם 80% מראש, כדי להבטיח את מחיר הבניה, כך שאם פתאום מפסיקים את הבניה, כל ההפסד שלו. הקבלן, להיפך, יתכן והוא מעוניין בהפסקת העבודה.

שנית, במקרים רבים אין מזכירים כלל בשעת מכירת הדירה, מי יהיה הקבלן; גם אם מזכירים אותו, אפשר להחליף אותו באחר תוך כדי תהליך הבניה. לכן אין לרוכש הדירה כל אפשרות לדעת מראש אם הוא חותם על חוזה שהוא בסדר, או שעלולה לבוא הפסקה בביצוע הבניה.

מ. דרובלס: אני רוצה לשאול מהם הקריטריונים כדי לרשום קבלן שירצה להירשם היום, למשל, נוסף לאותם אלפיים-שלושת אלפים קבלנים שכבר רשומים.

א. זילברברג: אני הייתי שותף לדיון בחוק רישום קבלנים, והבקשה שלי היא שיבוא הסדר יסודי ומקיף יותר לכל בעיית הבניה, היחסים שבין הקבלן לבין האזרח הקונה דירה, מתן רשיונות בניה, בניה בלי רשיון וכו'. ממילא, מי שרוצה לקבל רשיון לבניה יש לו קשיים עצומים; עכשיו באים להטיל עליו עומס נוסף. האם העניין המוגבל הזה יביא את הפתרון לבעיות הקשות שבשטח הבניה?

מר ארזי: אוסיף תחילה לשאלות מר לבני: אנחנו מטפלים עכשיו בהליכים נגד קבלן, כחוצאה מחלונתו של אזרח עולה חדש, ששילם לקבלן כל מה שהיה חייב, אפילו הסכים לשלם 20% תוספת מעל לחוזה, ובכל זאת הקבלן איננו בונה; הוא גם איננו רשום. הכונה שלנו היא למנוע מקרים כאלה. השאלה השניה מתייחסת למקרים שבעל מגרש, רוצה להקים בניין על המגרש שלו זלוקח קבלן, מבלי שהדיירים המתחייבים לקנות דירות בבניין שיבנה, ידעו מי יהיה הקבלן. היה מקרה כזה בבית המשפט העליון: בעל מגרש, סנדלר במקצועו, התחיל לבנות, הסתבך ולא ידע איך לסיים את העניין. השופט שאל בפסק-הדין: מדוע אין במדינה הזאת שיקבע מי רשאי לבנות. על יסוד פסק-דין זה התקבל החוק בכנסת השישית, ימים ספורים לפני שזו התפזרה

בקשר לקריטריונים לפיהם רושמים את הקבלנים, הרי שהם נקבעו בחוק: יכולת כספית, ידע מקצועי, ציוד מתאים וכו'. אני יכול לומר שעד היום דחיתי כמה מאות בקשות, ולמרות זאת במשך שלוש השנים שמופעל החוק לא היה אף ערער על החלטה כזאת. אחת המטרות של התיקון הזה הוא לתת שיניים לחוק. אנחנו שוקלים הגשת עוד מספר תיקונים, אבל אנו מעוניינים ביותר בנקודה זו של רשימה. יש אומרים שמאות קבלנים בלתי רשומים עובדים ומבצעים עבודות גדולות. זה מזיק מאד לתדמית של המקצוע, וגם מזיק לאזרח הקטן שנכנס לקשיים עם קבלנים שאין לתם לא יכולת כספית, לא ידע מקצועי ולא הציוד הדרוש.

מר לאור: אני חושב לציין קודם כל שראיתי רק את ההצעה הראשונה. אין ספק שהמגמה, להבטיח שרק קבלנים רשומים יעבדו, היא לטובת הציבור. על-כך אין חולקין, אבל הדרך שמציעים כאן לא תפתור את הבעיה. כבר עכשיו מנגנון הפיקוח בכל הרשויות המקומיות הוא מתחם למחבל על הדעת, אף על פי שלהלכה קיימים חוקים טובים ויפים המאפשרים לבצע פיקוח יעיל. אם נטיל תפקיד נוסף על הועדה המקומית, שאין

לה כבר עכשיו אפשרות למלא את תפקידיה, זו תהיה רק פיקציה נוספת שלא
חורגת במציאות, חסרים הפקחים, אלה שישנם אינם ברמה מקצועית מתאימה,
ובחיפה ובירושלים, למשל, אין אפילו מהנדסי ערים. לעומת זאת אפשר בהחלט
לעשות דבר אחר: כאשר מוציאים מרכזים מטעם המוסדות הציבוריים, אפשר
לחייב אותם למסור את העבודות רק לקבלנים רשומים.

מר גוטסמן : אני רוצה להדגיש שאם כי אני מבין את הקשיים
של הפיקוח על החוק, הכרחי להוסיף את התיקון
שמבקשים כאן. ראיתי מנסיוני כאקספלט עבודות, ואפילו עבודות
חלקיות של ביצוע חפירות, למשל, מסתיימות באסונות משום שהמבצעים לא היו
מוסמכים לכך.

מר פלדי : מרכז קבלנים חומך בקבלת תיקון זה, מאחר שהשתכנע
שהמציאות הקיימת הוכיחה שבהיעדר שינויים לחוק,
תימשך ההפקרות הקיימת. לרשם הקבלנים אין כח-האדם המתאים כדי לבדוק
שעבודות מתבצעות רק על-ידי קבלנים רשומים. הצגת התנאי הזה לשם קבלת
ההסדר לבניה, עשויה להבטיח את הדבר. כאשר מבקש ההיתר זהה עם הקבלן המבצע,
יכולה הוועדה לדרוש הגשת תצלום הרשיון, וזה יקל עליה בשעת הדיון. במידה
והבעלים אינם הקבלן המבצע, יתכן שבשעת הגשת הבקשה להיתר עדין לא ידוע
מי יהיה המבצע; אפשר לבקש הסדרת הענין לאחר שמתקשרים עם הקבלן. צוותות
הפיקוח של העיריות מפילא עוברים באחרי הבניה כדי לבדוק שהבניה מתבצעת
לפי תנאי ההיתר, כך שלא יהיה צורך בכח אדם נוסף.

ואולם נוסף למה שנאמר כאן, צריך לחשוב על
תיקון בחוק שיאפשר לטפל במקרים שנמצאים כבר תוך כדי בניה. הועלה החשש
שעצם הפסקת העבודות חפגע בדיון יותר מאשר בקבלן. יתכן שיעזרו יותר
סנקציות כפפיות. על-ידי קבלת התיקון הזה ידאגו המבצעים של עבודות הבניה
להירשם אצל רשם הקבלנים, ואם אינם בעלי הכישורים הדרושים כדי להירשם,
יצטרכו להתקשר עם קבלן רשום.

מר לאור : זה יביא לכך שימכרו חתימות.

מר פלדי : אולי יהיו מקרים חריגים כאלה גם כן, אבל הרוב
המכריע של המקרים יביא לשיפור המצב. יש כאן
אחריות ברורה מאד למי שחותם, והקבלן שיעשה זאת יתחייב.

מר שחיל : אנחנו מחייבים בהחלט את הצעת התיקון, כדי להגן
על האנשים הקטנים מפני קבלנים שבונים בצורה
בלתי אחראית. יתכן שאין היום מנגנון הפיקוח הדרוש כדי להפעיל את החוק
במאה אחוז, אבל יתכן שבעתיד יקבלו כוח אדם מתאים, ואז יהיו כבר מוכנים
הכלים. אם החוק הזה ימנע רק 70% של המקרים הפסולים האלה, גם זה כדאי.
אם יחפסו 4 או 5 קבלנים שבונים ללא היתר ויענישו אותם בצורה רצינית,
זה ישמש כגורם מרתיע לאחרים.

א. לבני : הבעיה היא אורך לתח לחוק שינויים. יש מקרים רבים
שגם קבלנים רשומים, אינם מסיימים את העבודות
ובעיקר אינם מסיימם את המקלטים, ושאר מקלטים הדרושות לבטחון הדיירים.
אנחנו צריכים לעמוד על כך שהקבלנים ימלאו את כל ההתחייבויות. כאשר
אנשים נכנסים לדירה חדשה, הם אינם מסוגלים לבדוק אם נתמלאו כל התנאים
הבטחוניים.

מ. דרובלם : צריך לדאוג לכך שהחוק ישאר במסגרת סבירה.
אם אדם רוצה לסגור מרפסת, אי אפשר לחייב אותו
לקחת דוקא קבלן רשום אצל רשם הקבלנים.

א. זילברברג : השלטון המקומי מייצג את האזרחים והוא חייב לתת
להם את ההגנה שהם זכאים לה. אמנם חסרים פקחים,
אבל חסרים גם רופאים ובכל זאת איננו משחררים את השלטון מאחריות לשירותי
הבריאות. השלטון המקומי הוא הקרוב ביותר לענין הזה, ואם זהו שירות חיוני,
ודאי שלא סביר להטיל פיקוח כזה על משרד מרכזי, הנמצא בירושלים וצריך
לשלוח פקחים לכל קצות הארץ. אני מבקש מרשם הקבלנים להציע הצעות יותר
מרחיקות לכת ויותר מקיפות, שיסדירו את הנושא בצורה יותר יסודית ולא קטע-
קטע.

הסנקציה של הפסקת הבניה איננה איום על הקבלן; להיפך, לפעמים הקבלן רק מחכה לאיזשהו חינץ כדי להפסיק את הבניה.

היו"ר י. מודעי:

נדמה לי שמה שאחם מבקשים לחקן בנושא הזה, הוא צעד שולי בהחלט. כבר שאלו מה בקשר לבנינים שנמצאים תוך כדי בניה, ואני שואל מה עם הבנינים שבונים בכלל בלי רשיון? עליהם על שדה מוקשים, ואפשר לומר שהבקשה שאחם מבקשים כאן היא למעשה בגדר "קישוט" ולא פתרון יסודי לבעיות. האם כבר מצאתם דרך לטפל בקבלנים שבונים בלי רשיון? זאת עבירה פלילית מובחנת. ההצעה שלכם באה להטיל אחריות חוקית נוספת על הרשויות המוניציפאליות, שכבר עכשיו אינן יכולות לבצע עבודתן כראוי. נכון שאין כאן נטל נוסף, מאחר והם ממילא שולחים פקחים כדי לבדוק את אתר הבניה; הגשת התביעות המשפטיות נשארת גם להבא נטל המוטל על רשם הקבלנים. מה שמטריד אותי, זאת הדיספרופורציה בין הבעיות הגדולות והקשות שאין להן פתרון, ובין הצעת חוק שמטרתה לסתום בסך-הכל פרצה, וגם כן לא הפרצה הגדולה ביותר. אם יש היום מאות או עשרות קבלנים שבונים מבלי להיות רשומים, והרשם יודע על כך; אם יש פסקי-דין לאלפים שלא בוצעו, והרי דעתי היא שאם רוצים לתחלחל לחוק שיניים, צריך לגשת לבעיות המרכזיות בענף הבניה, ולא לעניינים השוליים. אם תאמרו לי שזהו סעיף קטן במערכת גדולה של חוקים, אזיע לכם לדחות גם את התיקון הקטן הזה עד שתבוא המערכת הזאת. זה בחחום אחריותו של משרד השיכון, משרד הפנים ואולי גם הרשות השופטת. לא נראה לי שיש טעם או שזה לטובת העניין להציע תיקון מצומצם זה, בין שזה הנוסח הראשון ובין שזה הנוסח השני. הצעתי היא: קחו חזרה את בקשתכם, וחכו שיעשה סדר לפחות בשטחים המרכזיים יותר בנושא הזה, ואז יהיה טעם גם לתיקונים חלקיים כאלה.

מר ארזי:

להערת מר לאור שאין מספיק פקחים, אני רוצה לציין שממילא ניגשים לבדוק אם בונים בכל אתר בניה לפי תנאי הרשיון; בהזדמנות זו אפשר לבדוק אם הבונה הוא קבלן רשום; אנו נעמיד לרשות הרשויות המקומיות את כל הכלים שיכולים להקל עליהם את ביצוע המשימה הזאת.

חבר הכנסת לבני טען שישנם מקרים שהקבלן לא מסיים את הבניה, גם אם הוא קבלן רשום. החוק קובע שיש לי הרשות למחוק מן הפנקס קבלן שאיננו מקיים את תנאי החוזה שלו. עד עכשיו לא מחקתי אף קבלן, כי דעתי היא שזה לא יעזור לדיירים. להיפך, זה מאפשר לו להפסיק באמצע עבודת שבשבי"ן הוא קיבל כבר את הכסף. במקום זה הלכנו בדרך אחרת: הודות ללחץ שלנו הבאנו את הקבלנים לסיום העבודה.

לחבר הכנסת זילברברג: אנחנו לא עומדים בהתחלה; אנחנו מפעילים את החוק, למרות כל הקשיים שנערמים על דרכי. דוקא פרצה זו היא רצינית ביותר. אני מסכים להערה שהפסקת הבניה היא לפעמים לא לטובת האזרח ובכל מקרה לפני שמוציאים צו הפסקה, חייב להיות שיקול נאות.

אדוני היו"ר, נכון שיש צרה גדולה יותר מאשר בניה על ידי קבלן בלי רשיון, כלומר הבניה ללא רשיון בכלל. שר השיכון הוציא תקנה חדשה שאומרת בפירוש כי בין הסעיפים המהווים ערעור מהימנות של קבלן (כלומר: משמשים נימוק כדי לבטל את הרשיון, או כדי לא לתת לו רשיון מלכתחילה) משמשת כל עבירה על חוקי תכנון הבניה. זהו אחד מאותם סעיפים המוגדרים כ"סטיה ניכרת". דבר ידוע הוא שהרשם מתייחס בחומרה למקרים של בניה בלי רשיון, אם כי מרכז הקבלנים יודע שאנחנו נוהגים בצורה שקולה; אנחנו לא נתבע לדין בגלל היעדר רשיון כאשר הדבר חלוי רק בסחבת, ולא בקיום התנגדות עקרונית.

תקנה זו איננה מטילה עומס נוסף על האזרח; זה מטיל עומס, לדעתי קל ביותר, על הרשויות המקומיות. יש לנו הצעות כיצד להקל עליהן בביצוע התפקיד הזה, ועל ידי התיקון אפשר יהיה למנוע לפחות 50% מן העבודות המבוצעות בארץ על ידי אנשים בלתי מורשים. זה תיקון שיתן הרבה יותר כוח לרשם הקבלנים לפעול. לכן בקשתי האישית ליו"ר

היא, שועדה נכבדה זו תדון בכל זאת בהצעת התיקון, ולא תידחה את הדיון עד אשר יוגשו כל התיקונים המהותיים עכשיו.

מר דנקנר:

כולנו מסכימים לדעה שלטובת הציבור צריכים לעבור רק קבלנים מורשים, אבל צריך גם להבטיח שתקנה ניתנת לביצוע. אפשר להסדיר את העניין על-ידי חקנות, ואין צורך בחקיקה. אני מצטרף לכל מה שאמר מר לאור. אני רוצה לציין שבין הקבלנים שמבצעים היום עבודות גדולות ביותר בבדינה, רבם עובדים ללא היתר, והם אפילו עובדים עבור משרדי הממשלה. מה מורשים כאן, זה שהועדה תבדוק אם יש היתר לא רק לקבלן הראשי המקבל על עצמו את כל האחר, אלא גם לכל קבלני המשנה שאינם הוא עובד.

מר ארזי:

זאת טעות. קבלן ראשי מוסמך לכל ענפי המשנה הייתי מציע לא לדחות פחרון של בעיה מסויימת, חשובה מאד, עד אשר נפתור את כל הבעיות הקשות בחוק תכנון הבניה ורישום קבלנים.

מר פלדי:

גב' פנחסוביץ: התפלאתי מאד שאנשי מרכז השלטון המקומי מתנגדים

להצעה, אף על פי שהם האחראים להארג לבטיחות הבניה למען אזרחי העיר. אי אפשר לטעון שלא צריך לקבל חוק מפני שאין מספיק מפקחים. נניח שיבוא אדם לעיריה שראה קבלן לא רשום בונה - הם לא יוכלו בכלל לפעול בעניין, אף על פי שידוע להם עליו, כי לא יהיה בידיהם החוק המתאים. קודם צריך להיות הכלי, אחר כך נקוה שגם אפשר יהיה להתגבר על בעיות כח-אדם. האם בגלל זה שאין מספיק שוטרים, נבטל חצי מפקודת החוק הפלילי? היועץ המשפטי לממשלה מקדיש הרבה מאד לנושא הבניה הבלתי חוקית. אנחנו מנסים בכל דרך להילחם בחופעה הזאת, באמצעות פעולת המשטרה. לכן הייתי מבקשת שהועדה חיגש בצורה חיובית לקראת פחרון ולקראת שיפורו של המצב הקיים.

מר רכטמן:

אני רוצה לציין שבמידה ומוצאים קבלן המבצע עבודה אם כי איננו רשום, מספיק לדווח על כך לרשם הקבלנים. זה איננו חייב דוקא להוציא צו הפסקת הבניה שיכול לפגוע במשכנים, אלא יכול להגיע להטלת קנס כספי.

מר שטראוס:

התפלאתי לשמוע שהיועץ המשפטי של רשות מקומית מסויימת, אמר שאין עליו חובה לפקח אם מבצעים את החוק. פירוש הדבר שהרשות המקומית נותנת יד להתעלם מעבירה אם כי היא יודעת על קיומה.

בקשר להגנה על המשכנים, אני רוצה לציין

שהיגשנו חוק הנמצא בדיון בוועדת הכספים: חוק מכר דירות. שם נקבע שללא הבטחה בטחונות מסויימים, לא יהיה קבלן זכאי לקבל כסף פלדי המשכנים.

ביחס לשינויים לחוק, אני רוצה לציין שאין חוק

אשר חוק כדי ביצעו לא מתגלה הצורך להוסיף עליו חוקונים ולשפרו. יש בחוק סמכויות לרשם הקבלנים, ועבירה על חוק תכנון הבניה היא אחד הנימוקים לביטול רישומו של קבלן בפיקס הקבלנים, בקשר להפסקת בניה, זה דבר מקובל ונקבע כבר גם בחוק תכנון בניה. בסופו של דבר זה מגן על האזרחים.

היו"ר י. מודעי:

אנחנו משוכנעים שקיבלנו את כל ההסברים הדרושים להצעת התיקון. אני רוצה להודות לנציגי הממשלה ולאזרחים שהשתתפו.